

Allerede i en Tale, jeg holdt ved Finanslovens første Behandling, udtalte jeg, at paa det Tidspunkt — og da var det Forslag, som nu i ændret Form snart vil blive vedtaget, forelagt — var der fra Regeringens Side praktisk talt intet gjort for at afhjælpe den Krise, hvori vi befinder os. Jeg maa hævde, at nu halvanden Maaned efter er der vedblivende praktisk talt saa godt som intet gjort. Det forekommer mig at være rimeligt, at man fra alle Sider stiller sig dette Forhold klart. Om der vil kunne gøres noget, eller hvad der muligt skal gøres, skal jeg ikke her fordybe mig i. Vi ved fra konservativ Side, at der altid til os bliver sagt, at vi kun har Ordet Told at falde tilbage paa, naar der skal være Tale om Hjælp. Man har foreløbig Lov til at sige, at fra anden Side har de ikke en Gang et eneste Ord, thi de har givet fuldkommen blankt op. Man har hørt Udtalelser om, at man kan tænke sig dit, og man kan tænke sig dat, men man har ikke faaet et eneste positivt Forslag frem, bortset fra det foreliggende, som man fra alle Sider erkender betyder saare lidt for ikke at sige intet, ikke et eneste positivt Forslag om, hvad man vil sætte sin Stilling ind paa at gennemføre, og det turde, naar alt kommer til alt, være meget beklageligt, at vi i denne Situation har en Regering, som overhovedet ikke vil sætte sin Stilling ind paa noget som helst. Herpaa turde ogsaa tyde de Bemærkninger, der findes i den saakaldte Trontale, gaaende ud paa, at man vil hjælpe, saa vidt de politiske Forhold tillader det; men det ved alle saare vel, at det er meget vanskeligt at skabe en politisk Enhed, en Enhed, som kan gælde under almindelige politiske Forhold angaaende dette Spørgsmaal.

Vidste man saa endda, hvad Regeringen vilde. Ja, det synes jo, som Regeringen ikke vil Told, men det betyder ingenlunde, at man ikke har mange Beviser for, at Regeringens Vælgere — de Industriarbejdere, som det i det givne Øjeblik gaar ud over — i stort Antal gerne vil have Told. Naa, lad det nu ligge. Told eller ikke Told, vi har sagt Ordet Told, og vi tror, det er et Middel, der kan anvendestil at skaffe Beskæftigelse. Man siger fra anden Side, at vi kan kun sige det Ord, men maa jeg do overfor sige: Maa vi da faa at vide, hvad det er, de fra den Side vil. Jeg har set et Referat af en af den højtærede Socialministers Taler i Landstinget, gaaende ud paa, at han kunde tænke sig, at man i Lighed med, hvad man i alt Fald forsøgte at gøre i England, vilde give Tilskud til de

enkelte Arbejdere indenfor nødstedte Industrier for at holde disse Industrier i Gang. Det er hidtil kun blevet ved Tanken, skønt vi nu har over 50 000 arbejdsløse. Jeg synes, det var ønskeligt, om man snart kom bort fra Tankernes Verden over i Virkelighedens Verden. og fremlagde klart, hvad man vil. Det er muligt, man ikke vil noget, men hvis man ikke vil noget, saa sig det, og hvis man vil noget, saa lad os faa at vide hvad.

Det er givet, at den Form for Hjælp, som man har været inde paa i England, vil kunne præsteres, hvis man har Penge til Betaling, men vil man i dette Land kunne faa disse Penge, saa at denne Hjælp faar nævneværdig Betydning? Naar man i den seneste Tid i ret begrænsede Tilfælde er kommet og har bedt om Hjælp, har jeg Indtrykket af, at Finansministeren har sagt: Det kan der ikke være Tale om, det koster Staten Penge, og til sligt har vi ikke Penge nok, ad den Vej kan der ikke gøres noget.

At Forholdene ligger meget vanskeligt for Tiden, tør ingen benægte, med 51 000 arbejdsløse, det er formentlig det højeste Antal arbejdsløse, vi nogen Sinde har haft den 1. December (Afbrydelse: For 5—6 Aar siden var der flere!). Den 1. December? saa tager jeg altsaa fejl. (Socialministeren [Borghjerg]: Den 1. December 1921.) Saa har der altsaa været et enkelt Aar, hvor det har været endnu værre, jeg troede først, det var paa et senere Tidspunkt, det blev værre, men det er heller ikke usandsynligt, at det vil blive værre, end det er i Øjeblikket. Selv om man altsaa kan paapege et enkelt Aar, hvor det har været værre, vil sikkert alle indrømme, at det Tal, vi nu er oppe paa, er særdeles frygtindgydende. Hertil kommer ganske særlige Forhold, der kan gøre denne Arbejdsløshedskrise saa overordentlig vanskelig, selvefter at man er kommet ud over de klimatiske Vanskeligheder, som viser sig nu ved Vinterens Begyndelse for Byggeriet; Byggeriet som Basis for Arbejdernes Beskæftigelse er en Faktor af meget stor Betydning, men det er lige saa vist, det vil enhver være klar over, at for saa vidt der intet Byggeri bliver her i København, er man ved at køre ind i Forhold, som ingen kan se Udgangen af; men hvordan skal man komme videre, naar det er saa overmaade dyrt at bygge, at de Lejligheder, der fremstilles, ikke kan finde Lejere til Trods for, at vi stadig har Bolignød. Jeg maa have Lov til at sige, at det er yderligere et Moment, som i høj Grad gør den Tid, vi glider ind i, betænkelig.

Jeg skal fatte mig meget kort, men